

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 4

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньо-професійної програми – обов'язкова.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Василина Орія Романівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки.

Контактна інформація:

Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1,
м. Дубляни, Львівський район, Львівська область,
кім. 318.

e-mail: vasylynaor@lnup.edu.ua

Телефон: +380675890897.

Викладач з 25-річним досвідом, автор та співавтор 90 публікацій, з них 70 наукових та 20 навчально-методичного характеру, у тому числі 3 у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз

Scopus або Web of Science.

Читає курси: Основи економіки, Економічна теорія (макро-, мікроекономіка), Економічне обґрунтування та управління проектами, Цифрова економіка, Стратегія підприємства.

Наукові інтереси: функціонування агропродовольчого ринку, фізична економія в контексті глобальних стратегій України, перспективи ринку органічної продукції, економічна безпека аграрних підприємств, антикризова стратегія діяльності підприємств.

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Основи економіки» знайомить слухачів із основними закономірностями функціонування економіки, туристичній сфері, зокрема. Кожна людина є членом певного суспільства, а отже, не може знаходитися поза економікою. Наша життєдіяльність пов'язана з постійним прийняттям рішень, які мають економічну природу. Ці рішення вибудовуються як навколо простих питань на кшталт таких простих, як: за рахунок чого задовольняти свої потреби, як максимізувати свої доходи і досягти певного рівня матеріального добробуту, так і більш складних про економічне зростання країни, проблеми безробіття, інфляції, бюджетного дефіциту, соціальної справедливості тощо. Вивчаючи основи економіки, студенти отримують знання про об'єктивні закони й тенденції соціально-економічного розвитку суспільства, про механізм функціонування й регулювання економіки. Разом з цим дисципліна формує певний рівень культури майбутніх спеціалістів, закладає основи їхнього наукового економічного світогляду, що допомагає пізнати світ у тому вигляді, в якому він існує в дійсності, спрогнозувати тенденції його змін у майбутньому і прийняти правильні рішення щодо своєї туристичної діяльності.

Метою є формування економічного мислення та професійних компетентностей у студентів освітньої програми; забезпечення глибокого

розуміння основних категорій дисципліни, ключових трендів та закономірностей розвитку сучасних ринків, а також основних напрямів та інструментів державної галузевої політики; набуття практичних навичок застосування системи показників для оцінки рівня концентрації та монополізації конкретних галузевих ринків.

Завдання курсу -засвоєння категоріально-понятійного апарату економічної науки; - формування розуміння сутності та характеру дії основних економічних законів, тенденцій розвитку та функціонування економічних систем; - вивчення механізму та умов функціонування ринку, відтворення еволюції останнього до моделі змішаної економіки; - опанування методами та інструментами державного регулювання економічних процесів; - отримання навичків проведення самостійних досліджень особливостей функціонування національної та світової економіки.

Формат курсу – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; виконання самостійної роботи здобувачами; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
1	Предмет та метод курсу «Основи економіки»	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні економічні категорії та закони функціонування економіки; • закономірності функціонування соціально-економічних систем різних рівнів та сфери туристичної діяльності; • показники розвитку національної економіки та економічної політики туристичної індустрії; • розуміння необхідності збереження та примноження моральних, культурних та наукових цінностей і досягнень суспільства. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оперувати основними економічними категоріями і поняттями; • використовувати економічні знання для прийняття раціональних економічних рішень в туристичній діяльності; • здійснювати пошук та аналіз необхідної інформації з різних джерел;
2	Роль і місце туризму в економічній системі країни	
3	Макроекономіка та мезоекономіка туризму. Туристична політика	
4	Товарне виробництво та закономірності його розвитку	
5	Теорія грошей і грошового обігу.	
6	Туристичний ринок та його інфраструктура	

7	Туристичне підприємство як суб'єкт підприємництва	<ul style="list-style-type: none"> • аргументувати власну позицію в ході обговорення економічних проблем; • самостійно навчатися та підвищувати рівень своєї кваліфікації; • відшукувати потрібну інформацію в друкованих та електронних джерелах, • аналізувати, систематизувати, розуміти, тлумачити та використовувати її для вирішення наукових і прикладних завдань; • володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для усного і письмового професійного спілкування та презентації результатів власних досліджень; • самостійно приймати рішення стосовно своєї освітньої траєкторії та професійного розвитку
8	Капітал, витрати виробництва і прибуток туристичних підприємств	
9	Конкурентоспроможність туристичного підприємства	
10	Цінова політика підприємств туристичної індустрії	

Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

К04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.

К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

К09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

Спеціальні (фахові) компетентності:

К18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.

Результати навчання:

ПР06. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері

ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності

Перелік соціальних, універсальних, “м’яких” навичок (soft skills)

1. допитливість – відбувається під час засвоєння теоретичного матеріалу та здійснення самостійної роботи з метою розширення знань з дисципліни;
2. наполегливість – проявляється під час виконання практичних робіт та індивідуальних завдань;
3. уміння працювати в команді - вміння слухати і поєднувати власні амбіції із колективною справою, вміння переконувати і знаходити компроміс, застосовується під час дискусійних обговорень, в ділових іграх, при опрацюванні практичних кейсів;
4. відповідальність – почуття обов’язку перед одногрупниками, необхідність пояснити причини невиконання чи невчасного виконання завдання та шляхи виправлення ситуації;
5. креативність, критичне мислення – вміння знаходити нестандартні нові рішення знайомих ситуацій, розуміння, аналіз, пошук вирішення актуальних проблем у розрізі дисципліни та висвітлення результатів під час занять, участь в конференціях і круглих столах, наукові публікації;
6. системне мислення – вміння планувати, ставити поточні та кінцеві цілі та реалізовувати їх, аналізувати складні ситуації, знаходити оптимальне рішення;
7. робота з інформацією – вміння збирати, аналізувати й оцінювати нову інформацію, задавати потрібні питання; орієнтуватися у широкому інформаційному полі сучасного світу.

Форми та методи навчання.

Лекційні заняття обов’язково супроводжуються мультимедійною презентацією і відбуваються у таких формах: лекція-діалог (лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція тощо. Практичні та семінарські заняття відбуваються у таких формах: робота в групах, мозкова атака, презентація, ділова гра, семінар-дискусія і т.д.

Практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання дисципліни долучаються представники органів державної виконавчої влади в галузі туризму, державних та приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, підприємств готельно-ресторанного бізнесу, за участю яких проводяться так звані гостьові заняття.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Предмет та метод курсу «Основи економіки» (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 2. Роль і місце туризму в економічній системі країни (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 3. Макроекономіка та мезоекономіка туризму. Туристична політика (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5

Тема 4. Товарне виробництво та закономірності його розвитку (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 5. Теорія грошей і грошового обігу (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 6 Туристичний ринок та його інфраструктура (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 7. Туристичне підприємство як суб'єкт підприємництва (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 8. Капітал, витрати виробництва і прибуток туристичних підприємств (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 9. Конкурентоспроможність туристичного підприємства (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Тема 10. Цінова політика підприємств туристичної індустрії (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	5
Екзамен	50
Разом	100 балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Основи економіки” виставляється за 100- бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування.**

Методи контролю та оцінювання

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмове опитування, підготовка різних відповідей, рефератів, підготовка презентацій; написання та опублікування тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

3. Практична перевірка (проведення опитування, здійснення моделювання ситуацій, складання моделей, виконання практичного завдання, аналіз виробничої інформації і т. д.).

4. Стандартизований контроль (тести, письмовий іспит).

5. Самоконтроль (самооцінка здобувача вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з дисципліни в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення студента до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, проміжний контроль та екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)										Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
розділ 1					розділ 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50 балів	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		балів

T1, T2 ... T7 – теми змістових модулів.

Академічна політика курсу.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу. Усі види робіт з навчальної дисципліни необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять.**

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування.**

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism.**

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle,

Платформа Google Classroom, Zoom, Google Hangout Meet, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування.**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін. ; за заг. ред. Л. С. Шевченко. 2-ге вид. Харків : Право, 2019. 268 с.
2. Якименко-Терещенко Н.В., Чайка Т.Ю., Мартинова В.В. Економіка туризму: навч. посібн. Харків: Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». 2024. 185 с.
3. Економічна теорія : підручник / [В. П. Якобчук та ін. ; під заг. ред. В. П. Якобчук] ; Житомир. нац. агрокол. ун-т. Київ : Ліра-К, 2020. 449 с.
4. Основи економічної теорії : навч. посіб / І.В. Кокарев. Дніпро: ДДУВС, 2020. – 100 с.
5. Магійович Р. І., Зеліско Н. Б. Економічна теорія : навч. посіб. / Львів. нац. аграр. ун-т. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 323 с
6. Основи економічної теорії: навчальний посібник / Ірина Ревак, Юрій Кіржецький, Марія Кіржецька, Степан Мельник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. – 191 с.

Допоміжний

1. Башнянин Г. І. Економічні ринкові системи: методологічні проблеми метрологічного аналізу. Львів: Ліга-Прес, 2018. 402 с.
2. Башнянин Г. І., Ковтун О.І., Вербова О.С., Мисловський П. Й., Шевчик Б. М., Сухий О. О. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина. Львів: Ліга-Прес. 2016. 1097 с.
3. Башнянин Г.І., Яремко І. Й., Куцик П. О., Галазюк Н. М. Результати фінансово-економічної діяльності природних монополій: проблеми економічної оцінки та державного регулювання. Л. : вид-во ЛКА, 2010. 190 с.
4. Васирина Оріся. Оцінка стану сучасної економічної теорії. *Інноваційні технології та практичний досвід управління підприємствами у сфері економіки, бізнесу і туризму*. Збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції.. 18 травня 2021 р. Львів. с. 62-65.
5. Дзюбик С.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. / С.Д.Дзюбик, О.С.Ривак 3-те вид., переробл. і доповн. К. «Знання», 2014. 423 с.
6. Економічна теорія : навч. посіб. / [Л. С. Томашик та ін.] ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2018. 263 с.
7. Економічна теорія : підручник / [О. М. Головченко та ін.] ; за заг. ред. канд.

- юрид. наук А. О. Шелехова. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2018. 159 с.
8. Мороз В.В., Сафронова О.М., Олійник Н.І. Регуляторна політика у сфері господарської діяльності : конспект лекцій / В. В. Мороз, О. М. Сафронова, Н. І. Олійник. К. : НАДУ, 2017. 180 с.

Інформаційні ресурси

1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;
- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

- <https://www.tourism.gov.ua/> - Державне агентство розвитку туризму України
- www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.
- www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.
- <https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.
- <https://moodle.lnup.edu.ua/> - Віртуальне навчальне середовище ЛНУП.